Cigarų rūkymas vyrų akyse yra vyriškumo įrodymas. Juos rūko gangsteriai, bankininkai — kieti, užsigrūdinę, vyriški vyrai. Jie padeda mažam silpnam vyrui jaustis didesniu, vyriškesniu. Tačiau psichologų yra įrodyta, kad rūkymas nėra nei subrendimo, nei vyriškumo įrodymas. Jis atleidžia vidines įtampas, nekantrumą, užmuša alkį, taip kaip žindukas patenkino kūdikio norą čiulpti, ar turėti ką burnoj. Vienas profesorius pareiškė, kad cigaro rūkymas, tai ne kas kita kaip piršto čiulpimas suaugusiam žmogui. Gi gumos čiulpimas tai kūdikiškas būdas susidoroti su savo emocijom. Tuo pasinaudoję reklamuotojai pradėjo rodyti komikus, kur visos problemos išsprendžiamos, gavus gumos gabaliuką.

Psichologai taip pat pastebėjo, kokios plačios galimybės atsidaro, reklamuojant maistą iš psichologinio taško. Maistas dažnai šeimininkės naudojamas kaip ginklas — technikinė priemonė bausti, barti ar girti savo šeimą. Pagal tai, ką gauna pietų, šeima dažnai žino šeimininkės nuotaikas.

Seniai buvo pastebėta, kad moterys, įėjusios į krautuvę, aptarnaujamą pardavėjų, neprisiperka nė pusės tiek, kaip krautuvėj, kur apsitarnauti reikia pačiam. Vienas šito reiškinio analizuotojas sugalvojo paslėpti filminį aparatą, kuris filmuotų perkančias moteris. Žmogaus vidinė įtampa gali būti nustatyta pagal jo mirksėjimų skaičių per minutę. Normalus žmogus šito psichologo nuomone mirksi 32 kartus per minutę. Įtampai pakilus, jo mirksėjimų skaičius gali pakilti iki 50-60. Jeigu jis yra ypatingai atsileidęs, jo mirksėjimai gali nukristi iki 20 ar mažiau.

Šitas tyrinėtojas buvo pats nustebęs savo tyrimų rezultatais. Moterų, besirenkančių savo produktus, mirksėjimų skaičius nukrisdavo iki 14! Šį reiškinį jis išaiškino taip: moterys, matydamos apie save tiek gerų daiktų, tampa lyg užburtos. Jos pasijunta lyg karalaitės pasakų krašte, kur joms iš visų lentynų šaukiama: "Pirk mane, pirk mane!" Daugelis šitų moterų būna taip užhipnotizuotos, kad nepastebi nei kaimynų, nei pažįstamų ir atsibunda tik tada, kai kasininko balsas jas pažadina. Jam ištarus pinigų sumą, mirksėjimu skaičius pašoka virš normalaus! Buvo pastebėta, kad, jei nori, kad produktas turėtų pasisekimą, jo turi būti prikrauta daug. Jei bus tik kelios dėžutės, nieks jų nepirks. Coca Cola atrado, kad moterys, kurios sustoja atsigerti, perka žymiai daugiau. Tuoj atsirado krautuvių, kur Coca-Cola dalino veltui.

Susižavėjimas savo paties kūnu yra vaikiškumo požymis, kuris glūdi nesubrendusio žmogaus pasąmonėj. Šis bruožas plačiai išnaudojamas prekyboj. Apatinių rūbų reklamos jau perėjo visas ribas. Plaukų priežiūros priemonės pakeitė savo politiką. Anksčiau jos vis vaizduodavo vyrą įbedusį nosį į moters plaukus. Dabar šis motyvas — gauti vyrą — visai išėjęs iš mados. Dabar naudojami posakiai, užtikriną moters moteriškumą, jos pasitenkinimą savo išvaizda, kitų moterų pripažinamą.

Didžiausio atžagarumo prekybininkai susilaukė vyrų rūbų rinkoje. Nežiūrint milionų, įdedamų į propagavimą naujų stilių, vyrai šitoje srityje pasiliko nepajudinami. The American Institute for Men's and Boys' Wear paleido šūkį — "Rėdykitės gerai — jūs negalite sau leisti nesirėdyti". Rezultatai tačiau buvo menki.

Po ilgų tyrinėjimų vienas patarėjas problemą šitaip išsprendė: motinos, žmonos, draugės ir sekretorės gali atlikti milžinišką darbą, įtikindamos vyrus tinkamai rengtis. Prekybininkai sujudo ieškoti būdų, kaip pajungti moteris šitam taip jiems naudingam darbui. To rezultate moterys šiandien superka daugiau negu pusę vyrų dėvimų rūbų.

Kitas potencialus, bet sunkiai pajudinamas pirkėjas buvo ūkininkas. Jam pradėta kišti spalvoti traktoriai, sunkvežimiai ir t.t.

Dr. Dichter pastebėjo, kad daiktai, parduodami laiko praleidimui, turi atrodyti taip pat naudingi. Produktai negali būti parduodami grynai tik malonumui. Pirkėjas turi jaustis pirkdamas produktą atsiekiąs ką nors svarbaus. Ilgai buvo galvota kaip pakreipti sporto mėgėjus iš žiūrovų į aktyvius dalyvius. Žaidėjas siūlė daugiau galimybių už žiūrovą. Propaganda taip pat varoma už įtraukimą visos šeimos į sportus, kuriais anksčiau vyrai vieni teužsiiminėjo. Juk pardavėjui daug naudingiau parduoti penkias meškeres negu vieną. Moterys nori meškerių kurios gražiai atrodo — naujos galimybės.

Viso to sumoj pastebėta, kad pinigų leidimas kaipo toks gali būti reklamuojamas kaip pramoga visai šeimai.

Knygos autorius išnagrinėjęs, kad parduodama ne tik prekės, bet ir politikai, kelia klausima, kaip pateisinti pramonininkus, išnaudojančius žmogaus silpnybes, kaip pateisinti išnaudojimą vaikų, kada jie dar nėra atsakingi už savo veiksmus, kaip pateisinti faktą, kad balsuotojai traktuojami kaip prekių pirkėjai. Psichologai, dirbą bizniui, susiduria su moraline atsakomybe. Anksčiau jie studijavo žmogaus pasąmonę tam, kad galėtų pasiūlyti ką nors, kas pakreiptų žmogaus elgesį racionalion pusėn, šiandien jie studijuoja pasąmonę tam, kad ją išnaudotų. Nėra įrodyta, kad turėjimas daiktu žmogų padaro laimingesniu. Autoriui atrodo, kad didžiausias reklamuotoju nusikaltimas yra tas, kad jie bando įsibrauti į žmogaus minčiu privatuma ir, mulkindami jį, rodo nepagarbą jo individualumui.

Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos Garbės Pirmininkei

p. M. GALDIKIENEI

mylimam vyrui. *DAIL. A. GALDIKUI* mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia —

Kanados Liet. Kat. Mot. dr-jos centro valdyba ir "Moters" redakcija-administracija

• MOTERYS PASAULYJE

Dr. E. Jasevičiūtė, Fort William, Ont. Kanadoje, su viešniomis prie kalėdinio lietuviško stalo. Kiekvienais metais vietinis Lakehead Folk Art Council, kuriam jau 3 metai priklauso ir lietuviai, rengia įvairių tautybių kalėdinius pasirodymus, kur būna atliekama meniška programėlė ir paruošiami vaišių stalai su originaliais tautiniais valgiais. Taip pat dažnai yra rengiamos ir liaudies meno išdirbinių parodos. Lietuvių Fort William yra labai mažai, bet jų pasirodymai yra žinomi. Veikli L. B. vietinės apylinkės pirmininkė dr. E. Jasevičiūtė yra taip pat pasiryžusi pastatyti lietuvišką koplytėlę Friendship Garden parke, Kanados šimtmečiui paminėti, tam tikslui talkininkauja vietiniai lietuviai ir yra renkamos aukos.

Kampelis Fort William liaudies meno parodoje, kur lietuviai išstato gražių eksponatų

Iš kairės: p. Mažeikienė, p-lė I. Licrentaitė ir p. J. Jerome; S. ir I. Balzekų rezidencijoje, kur įvyko garsiojo bibliografo a. a. pulk. Ružancovo pagerbimas
Nuotr. J. Kasakaičio

Dail. V. Krikštolaitytė, meną studijavusi Čikagoje ir New-Yorke, sekmingai rengia savo kūrybos parodas, taip pat dalyvauja ir lietuviškoje veikloje.

Akt. Rūta Lee-Kilmonytė šią vasarą sekmingai vaidino "Mame" pastatyme Cleveland'e. Nuo rudens dalyvauja įvairiose TV dramose ir serijiniuose filmuose.

Dail. J. Paukštienės kūrybos paroda įvyko š. m. lapkričio mėn. Čiurlionio Galerijoje Čikagoje. Buvo išstatyti 54 darbai (aliejaus, akvarelės ir acrylic).